

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Pedagogická fakulta

katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

posudek oponenta

Práci předložila: **Jana Hlavová**

Název práce: **Didaktické pomůcky pro rozvoj předčtenářské gramotnosti**

Hodnotitel: **PhDr. et Mgr. David Franta**

1. CÍL PRÁCE: Předkládaná kvalifikační práce se zabývá – jak je patrné z jejího názvu – předčtenářskou gramotností čili čtenářskou pregramotností a v praktické části navrhuje široký a bohatý repertoár didaktického materiálu k rozvoji této dovednosti. Rád konstatuji, že cíl, jež si autorka vymezila, také splnila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A KOMENTÁŘ HODNOTITELE: Bakalářská práce se člení na část teoretickou a na část praktickou, obě jsou počtem stran v poměru 1 : 1 a prozrazují bakalantčinu dobrou obeznámenost s dotyčným tématem, velice aktuálním v současném preprimárním vzdělávání, i s jeho praktickým uchopením, jemuž nechybí pedagogická nápaditost.

V teoretických kapitolách bakalantka výstižně charakterizuje dítě předškolního věku a jeho potřeby fyzické i duševní („zlatý věk hry“), zajímá ji nejvíce předčtenářská gramotnost a metody při jejím rozvoji v oblasti vnímání zrakového a sluchového, motoriky hrubé i jemné, grafomotoriky, řeči, paměti, představivosti a fantazie. (Cením si lingvistických pasáží, zvl. o gramatických kategoriích v ontogenetickém vývoji.)

Třetí kapitola je vlastním bakalantčíným přínosem pro pedagogické vědy, navrhuje rozmanitou sadu pomůcek pro rozvoj čtenářské pregramotnosti – u každé z nich uvádí název pomůcky, její popis, dále popis pracovního postupu, metodické pokyny i účel, vč. vybrané rozvíjené oblasti, vše jasně, výstižně a důkladně. Z pomůcek namátkou zmiňme pexeso sluchové nebo hmatové, šipkový diktát, popletené pohádky, písmenkové kolíčky, propletené hady a mnoho dalších. Práce disponuje i velkým množstvím příloh, jež didakticky funkčně doplňují a vizualizují autorčin text.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: Bakalářská práce splňuje i po formální stránce nároky kladené na odborný funkční styl, autorka volí adekvátní termíny z oblasti pedagogiky a lingvistiky, propracovaná větná skladba vypovídá o promyšlenosti zvoleného konceptu, přičemž neubírá textu na čtivosti, je tedy po stylistické stránce vydařená. Množství chyb, zejména v interpunkci, lze při rozsahu práce tolerovat, pro (hnedopišskou) úplnost je vypisují – 1) absentující čárka: „*měla zajišťovat takové prostředí[,] kde se cítí bezpečně*“ (s. 3), „*má rozlišit postavu na delší vzdálenost[,] než je jeden metr*“ (s. 9), „*pohyby při ukazování na obrázek[,] o kterém dítě hovoří*“ (s. 10), „*je schopnost [...] všimnout si rozdílů [...] jako je např.*“ (s. 11), „*patří činnosti[,] jako je*“ (s. 12), „*podmínkami[,] jako je*“ (s. 17), „*obrazec[,] jako je na předloze*“ (s. 28); 2) redundantní čárka: „*Úkolem dětí je, zbavit se*“ (s. 21); 3) spojovník místo pomlčky: systémově při uvádění stránkového rozsahu odborné literatury nebo i v hlavním textu, např. „*v příloze XXXVII[–]XXVII*“ (s. 34); 4) morfologické odchylky od spisovné kodifikace: „*jezení*“ místo správného „*jedení*“ (2x na s. 12) (didaktická pomůcka: *jeden oběd je jeden, nikoliv jezen*), „*vytisknut-*“ místo „*vytištěn-*“, hovor. „*zbyde*“ místo „*zbude*“, „*myšlení a řeč spolu souvisí*“ (s. 15) místo „*souvisejí*“, ačkoliv homonymní tvar *souvisí* pro 3. os. sg. i pl. je spisovný již od roku 1993, v odborném textu by bylo vhodnější zachovávat konzervativnější / mírně archaickou jazykovou normu; 5) lexikum – oživený starý administrativismus „*potažmo*“ (s. 12) nahradit výrazem „*popřípadě*“, stejného původu je i obrat „*jedná se o*“, mnohokrát (nejen) v (této) práci užitý, je sice přípustný, ale dejme přednost „*jde o*“; 6) obrácený slovosled: „*[...] zdokonaluje se*“ (s. 15) místo „*[...] se zdokonaluje*“, 7) kontaminace: „*synonymum (slova podobného významu)*“ (s. 15) za správnější „*synonyma (slova podobného významu)*“ nebo „*synonymum (slovo podobného významu)*“. V ostatních chybách šlo pouze o překlepy, např. „*jednostlivé*“ (s. 40), nebo o nedůslednosti, např. chybějící tečka: „*nezralá vajíčka[,] Děti*“ (s. 21).

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ: Kterou didaktickou hru, již jste v práci představila a již dobře znáte z vlastní průběžné nebo souvislé praxe, si děti oblíbily nejvíce? Která hra pro rozvoj předčtenářské gramotnosti je pro pedagoga nejnáročnější? Své názory prosím zdůvodněte.

5. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ: Práci hodnotím jako velmi zdařilou; diplomantka prokázala, že dovede sepsat smysluplnou vysokoškolskou kvalifikační práci a uplatnit kreativitu, inspirativní nejen pro budoucí svěřence, ale také pro budoucí kolegy, a proto práci rád doporučuji k obhajobě a navrhuji známku „**výborně**“.

Poleň 15. května 2020

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury